

Неліктен көптеген ата-аналар баласына қолын көтереді?(29.11.23)

Ұрып-соғу - тәрбие беру әдісі емес. Сіз шапалакпен және соққылармен адамгершілікті үйрете алмайсыз, олардың көмегімен сіз ештеңеге қол жеткізе алмайсыз.

Дене жазасымен ұрып-соғу балаларды қорқытуға әкелмесе де, мүлдем қолайсыз болып табылады. Балаларға қатысты дене жарақатын қолдану адамның негізгі құқықтарын бұзу болып табылады. Балалардың дене жазасы-агрессияның бір түрі; олар баланың өзін-өзі бағалау деңгейіне теріс әсер етеді, оның сындарлы өзара әрекеттесуге деген көзқарасын төмендетеді, наразылық тудырады.

Дене жазасы балаларды осы мәселелерді шешу үшін агрессия мен зорлық-зомбылық көрсетуге үйретеді. Ата-аналардың көрсететін дене жазасы өзін-өзі бағалаудың төмендеуіне және депрессияға балалық шақта ғана емес, ересек жаста да себеп болатындығы дәлелденді.

Неліктен балаларды ұрады?

Физикалық жаза қолдану -бұл көптеген отбасыларда жиі кездесетін құбылыс. Сонымен қатар, ата-аналар балаларды ренжіткісі, азаптағысы немесе дене жарақатын жасағысы келмейді. Жоқ. Олар баланы «кәдімгідей» жазалауға ниетті және бұл «әсерлі» жазаның бір түрі болып табылатын шапалақ, шымшу, тепкілеу және ұру деп санайды. Бұл ата-аналар ұруды балаларда мойынсұнушылықты тәрбиелейтін және оларға қоғамда қабылданған мінез-құлық нормаларын сіңіретін құрал ретінде қарастырады. Олар осылайша балаларға адамгершілікке үйретуге және оларды дұрыс жолға үйретуге болады деп санайды. Бірақ мұндай сенімділікке қарамастан, дене жазасына жүгінетін ата-аналардың көпшілігі өздерін кінәлі сезінеді және өкініш пен ыңғайсыздықты

сезінеді, бұл олардың таңдалған мінез-құлықтың дұрыстығына күмәндануына және ата-ананың анағұрлым дұрыс және тиімді әдістері бар деген түсініксіз болжамдарға әкеледі. Дене жазасын ақтау үшін ата-аналар, әдетте әртүрлі дәлелдер келтіреді: «Бала онымен ешкімнің ойын ойнап жүрмегенін білсін, -бұл өте маңызды мәселе», «Бала кезімде мені де ұрған, бұл мен үшін зиян келтірмеді»

Құрметті ата-аналар,

Сіздерге физикалық жазадан басқа жанжалды жағдайды шешудің балама тәсілдері таныс па?

Тентек баламен қалай әрекет ету керек?

1. Мейірімді, бірақ талапшыл болыңыз:

егер сіздің балаңыз өзін дұрыс ұстау туралы ұзақ өтініштерді елемесе, дене жазасынан бас тартып, оның назарын аудартып, оның тарапынан түсіністікке қол жеткізіп, өз өтінішіңізді мейірімді, бірақ берік тонмен қайталаған дұрыс.

2. Сабырлы болыңыз:

егер сіздің жүйкеңіз шегіне жетсе, ешқандай әрекет жасамаңыз және өзіңізді тыныштандыруға тырысыңыз. Көбінесе дене жазасын қолданудың себебі бірқатар стресс факторлары болып табылады. Жағдайдан алшақтап, онға дейін санауға тырысыңыз. Сіз сабырлылыққа ие болғаннан кейін, жағдайдан шығудың жолы айқын болады.

3. Балаңызға таңдау мүмкіндігін беріңіз:

егер бала мойынсұнбаса, оған оның жаман мінез-құлқына жауап ретінде қандай шаралар қабылдауға дайын екеніңізді сипаттаңыз, оған мойынсұну мен мүмкінді жаза арасында өз бетінше таңдау мүмкіндігін беріңіз

4. Бала өз әрекеттерінің салдарымен соқтығыссын:

егер бала теріс салдарға әкеп соқтырған теріс қылық жасаса, оған келтірілген зиянды жою үшін шаралар қабылдауға мүмкіндік беріңіз. Осылайша сіз балаңызға жазадан қорқудың орнына өз іс-әрекеттері үшін жауап беруге үйретесіз.

5. Баланызға сізбен келісімге келуге мүмкіндік беріңіз:

егер сіздің балаңыз сіздердің араларыңыздағы келісімді бұзған болса, онымен оның мінез-құлқын және осыған байланысты сіздің сезімдеріңізді талқылап, баладан бұдан былай мұндай әрекетке бармау үшін сөз алып, қайтадан келісімге келуге тырысуы керек, оған мұндай теріс қылықты нақты оң әрекеттермен өтеу мүмкіндігін ұсыну қажет.

6. Өзіңіздің талаптарыңызға мейірімді, бірақ берік болыңыз:

баланы істемеуі керек нәрсені істеп жатқанда ұрудың орнына; оны қолыңызға алыңыз, басқа бөлмеге апарыңыз және басқа нәрсе жасауды ұсыныңыз. Кейде сізге бұны бірнеше рет қайталау қажет болады

Ата-аналардың балаларына жасаған қатыгездігін ештеңе де ақтамайды. Ата-ана - құл да, мырза да емес. Бала мен ата-ананың тең құқықтары бар, оның ішінде қорқыныш пен зорлық-зомбылықтан арылуға құқығы бар.

Аналар мен әкелер!

Ынтымақтастыққа және баламен бірге жағдайдан шығудың жолын бірлесіп шығармашылық тұрғыда іздеуге негізделген физикалық күш қолданбай, отбасындағы қақтығыстарды бейбіт жолмен шешуді қарастырыңыз. Дене жазасына сансыз балама әдістер бар екенін ұмытпаңыз.

БІЗДІҢ ТӘРБИЕ ӘДІСІ – МАХАББАТ, ӘНГІМЕЛЕСУ, ТҮСІНІСТІК!

**ЗОРЛЫҚ-ЗОМБЫЛЫҚСЫЗ
ТӘРБИЕЛЕУ**

